C/2025/6668

11.12.2025

Zveřejnění žádosti o zápis podle čl. 15 odst. 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1143

(C/2025/6668)

Po tomto zveřejnění mohou orgány členského státu nebo třetí země nebo fyzická či právnická osoba s oprávněným zájmem, která je usazena nebo má bydliště ve třetí zemi, podat Komisi námitku v souladu s článkem 17 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1143 ([1]), a to do tří měsíců ode dne tohoto zveřejnění.

JEDNOTNÝ DOKUMENT

Označení původu a zeměpisná označení zemědělských produktů

„Sapin de Noël du Morvan“

EU č.: PGI-FR-03379 – 16.12.2024

1. **Název (názvy)**

„Sapin de Noël du Morvan“

2. **Typ zeměpisného označení**

CHOP ☐ CHZO ☒

3. **Země, ke které vymezená zeměpisná oblast patří**

Francie

4. **Popis zemědělského produktu**

4.1 *Klasifikace zemědělského produktu podle čísla a kódu kombinované nomenklatury, jak je uvedeno v čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2024/1143*

06 – ŽIVÉ DŘEVINY A JINÉ ROSTLINY; CIBULE, KOŘENY A PODOBNÉ; ŘEZANÉ KVĚTINY A OKRASNÁ ZELEŇ

0604 – Listoví, listy, větve a jiné části rostlin, bez květů nebo poupat, a trávy, mechy a lišejníky, na kytice nebo k okrasným účelům, čerstvé, sušené, bělené, barvené, napuštěné nebo jinak upravené

4.2 *Popis zemědělského produktu, k němuž se vztahuje zapsaný název*

„Sapin de Noël du Morvan“ je okrasný stromek, řezaný nebo v květináči, který se tradičně používá k výzdobě domácností spotřebitelů během vánočního období.

„Sapin de Noël du Morvan“ se prodává řezaný nebo v květináči. Pochází z druhu:

— *Abies nordmanniana* (jedle kavkazská),

— *Abies procera (syn. nobilis)* (jedle vznešená),

— *Picea abies* (smrk ztepilý).

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1143 ze dne 11. dubna 2024 o zeměpisných označeních pro víno, lihoviny a zemědělské produkty, jakož i zaručené tradiční speciality, a o nepovinných údajích o jakosti pro zemědělské produkty, kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, (EU) 2019/787 a (EU) 2019/1753 a zrušuje nařízení (EU) č. 1151/2012 (Úř. věst. L 2024/1143, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj).

„Sapin de Noël du Morvan“ splňuje následující estetická kritéria:

— vyvážený a symetrický postoj,

— pravidelné a husté větve,

— jehličí „tmavě zelené“ barvy u smrků a jedlí kavkazských a „modrozelené“ barvy u jedlí vznešených,

— dobrý stav čerstvosti spojený s pozdním kácením nebo vytažením z hlíny.

Velikost se pohybuje mezi 40 cm a 15 m u řezaných vánočních stromků a mezi 60 cm a 2 m u stromků v květináčích.

Stromky v půdních kostkách nebo stromky ozdobené umělým sněhem či ledem nebo obarvené jsou zakázány.

Definice estetických kritérií

Stromek „Sapin de Noël du Morvan“ o výšce 40 cm až 3 m má tyto vlastnosti:

Kritéria	Cílová hodnota
Barva	Konzistentní napříč celým stromem
Tvar	Poměr šířky a výšky mezi 0,5 a 1
Hustota	Přesleny větví a internodií musí být rovnoměrně rozmístěny po celé výšce stromu a musí jich být dostatečný počet, aby byla zajištěna dobrá hustota.
Kmen	Jediný kmen uprostřed stromu
Tvar kmene	Rovný kmen (horní část), může však být zakřivený nebo deformovaný, pokud zakřivení nepřesahuje 20 ° vzhledem ke svislici. Délka se pohybuje od délky větví nejvyššího přeslenu až po dvojnásobek této délky.
Symetrie připojení	Obecně symetrický vzhled s větvemi rozmístěnými kolem kmene Minimálně 4 větve stejné délky v každém přeslenu, pokud řada mezilehlých větví nemá stejný (vizuální) efekt

U stromů vyšších než 3 metry a nepřesahujících 15 metrů má „Sapin de Noël du Morvan“ tyto vlastnosti:

Kritéria	Cílová hodnota
Barva	Konzistentní napříč celým stromem
Tvar	Poměr šířky a výšky mezi 0,4 a 0,9
Hustota	Přesleny větví a internodií musí být rovnoměrně rozmístěny po celé výšce stromu a musí jich být dostatečný počet, aby byla zajištěna dobrá hustota.
Kmen	Jediný kmen uprostřed stromu
Symetrie připojení	Obecně symetrický vzhled s větvemi rozmístěnými kolem kmene

„Sapin de Noël du Morvan“ může mít drobné poškození na jediném místě a jedinou drobnou vadu.

Klasifikace poškození a vad jako závažných nebo drobných je uvedena níže.

Pro stromky „Sapin de Noël du Morvan“ mezi 40 cm a 3 m.

Kritéria	Vady/poškození	Závažné (závažná) / drobné (drobná)
Na větvích se vyskytují lišejníky anebo mech	Poškození	Drobné
Jehličí není rozmístěno pravidelně	Poškození	Drobné
Některé větve jsou polámané nebo odumřelé	Poškození	Závažné
Stopy řas nebo drobná poškození způsobená hmyzem nebo zvířaty	Poškození	Drobné
Aby bylo zajištěno pravidelné rozmístění větví a pupenů, nesmí být internodia delší než dvojnásobek délky přírůstku z předchozího roku.	Vada	Závažná
Nekonzistentní barva stromu	Vada	Drobná
Poměr šířky a výšky mezi 1 a 1,33 nebo 0,3 a 0,5	Vada	Drobná
Přítomnost více kmenů	Vada	Závažná
Sklon kmene je větší než 20 ° od svislice	Vada	Závažná
Kmen nesplňuje požadavek na délku	Vada	Drobná
Strom postrádá symetrii s méně než čtyřmi větvemi na přeslen, kde není dostatek internodálních větví, které by tuto vadu zakryly.	Vada	Závažná

Pro stromy „Sapin de Noël du Morvan“ nad 3 m, ale nepřesahující 15 m

Kritéria	Vady/poškození	Závažné (závažná) / drobné (drobná)
Nekonzistentní barva stromu	Vada	Drobná
Poměr šířka/výška není 0,4 až 0,9	Vada	Závažná
Přítomnost více kmenů	Vada	Závažná
Přesleny větví a internodií nejsou rovnoměrně rozmístěny po celé výšce stromu a jejich počet není dostatečný pro zajištění dobré hustoty.	Vada	Závažná
Celkový vzhled stromu není symetrický a větve nejsou správně rozmístěny kolem kmene.	Vada	Závažná
Některé větve jsou polámané v důsledku kácení a přepravy	Poškození	Drobné

4.3 *Odchylky týkající se získávání krmiva (pouze u produktů živočišného původu označených chráněným označením původu) a omezení týkající se získávání surovin (pouze u zpracovaných produktů označených chráněným zeměpisným označením)*

—

4.4 *Specifické úkony při produkci, které se musejí uskutečnit ve vymezené zeměpisné oblasti*

Činnosti související s produkcí vánočních stromků s označením CHZO (výsadba, pěstování, značení, kácení nebo vytahování z hlíny) se provádějí v zeměpisné oblasti CHZO.

4.5 *Zvláštní pravidla pro balení, krájení, strouhání atd. zemědělského produktu, k němuž se vztahuje zapsaný název*

Balení musí probíhat v zeměpisné oblasti, aby nedošlo k poškození produktu během odesílání, a tím k jeho zachování v nepoškozeném stavu. Balení totiž umožňuje uspořádat větve podél kmene, čímž se zabrání jejich zamotání a znehodnocení (zlomení, ztráta jehličí) během přepravy.

4.6 *Zvláštní pravidla pro označování zemědělského produktu, k němuž se vztahuje zapsaný název*

Stromy „Sapin de Noël du Morvan“ jsou označeny etiketou, která obsahuje:

— odkaz na CHZO „Sapin de Noël du Morvan“

— kontaktní údaje orgánu kvality Excellence Végétale

— název druhu uváděného na trh (obecný a latinský název)

— odkaz na identitu výrobce

— výšku stromu

5. **Stručné vymezení zeměpisné oblasti**

Obce v těchto departementech:

Côte-d'Or

Aisy-sous-Thil, Bard-le-Régulier, Blanot, Brazey-en-Morvan, Champeau-en-Morvan, Dompierre-en-Morvan, Juillenay, Lacour-d'Arcenay, Liernais, Ménessaire, Molphey, (La) Motte-Ternant, Montigny-Saint-Barthemy, Montlay-en-Auxois, Précy-sous-Thil, (La) Roche-en-Brenil, Rouvray, Saint-Andeux, Saint-Didier, Saint-Germain de Modéon, Saint-Martin-de-la-Mer, Saulieu, Savilly, Sincey-les-Rouvray, Thoisy-la-Berchère, Vianges, Vic-sous-Thil, Villargoix a Villiers-en-Morvan.

Nièvre

Alligny-en-Morvan, Arleuf, Avrée, Bazoches, Blismes, Brassy, Cervon, Chalaux, Château-Chinon (Campagne), Château-Chinon (Ville), Châtin, Chaumard, Chiddes, Corancy, Dommartin, Dun-les-Places, Dun-sur-Grandry, Empury, Fâchin, Fléty, Gâcogne, Gien-sur-Cure, Glux-en-Glenne, Gouloux, Larochemillay, Lavault-de-Frétoy, Lormes, Luzy, Marigny-l'Église, Mhère, Millay, Montigny-en-Morvan, Montreuillon, Montsauche-les-Settons, Moulins-Engilbert, Mouron-sur-Yonne, Moux-en-Morvan, Onlay, Ouroux-en-Morvan, Planchez, Poil, Pouques-Lormes, Préporché, Saint-Agnan, Saint-André-en-Morvan, Saint-Brisson, Saint-Hilaire-en-Morvan, Saint-Honoré-Les-Bains, Saint-Léger-de-Fougeret, Saint-Martin-du-Puy, Saint-Péreuse, Sémelay, Sermages, Vauclaix a Villapourçon.

Saône-et-Loire

Anost, Autun, Barnay, Brion, Broye, (La) Celle-en-Morvan, (La) Chapelle-Sous-Uchon, Charbonnat, Chissey en Morvan, (La) Comelle, Cussy en Morvan, Dettey, Étang-sur-Arroux, (La) Grande-Verrière, Laizy, Lucenay-l'Évêque, Mesvres, (La) Petite-Verrière, Roussillon-en-Morvan, Saint-Didier-sur-Arroux, Saint-Léger-sous-Beuvray, Saint-Nizier-sur-Arroux, Saint-Prix, Sommant, (La) Tagnière, Thil-sur-Arroux a Uchon.

Yonne

Avallon, Beauvilliers, Bussières, Chastellux-sur-Cure, Cussy-les-Forges, Domecy-sur-Cure, Island, Magny, Pontaubert, Quarré-les-Tombes, Saint-Brancher, Saint-Germain-des-Champs, Saint-Léger-Vauban a Sainte-Magnance.

6. **Souvislost se zeměpisnou oblastí**

Přírodní faktory

Spojitost mezi stromem „Sapin de Noël du Morvan“ a zeměpisnou oblastí je založena na jeho specifické kvalitě spojené s danou oblastí

Vymezení zeměpisné oblasti „Sapin de Noël du Morvan“ vychází z půdních, klimatických a historických kritérií. Jedná se o žulový masiv Morvan, tedy severní konec Francouzského středohoří. Nadmořská výška regionu se postupně zvyšuje od severu k jihu a vrcholí v Haut Folin, nejvyšším bodě Morvanu, ve výšce 901 metrů. Průměrná nadmořská výška je 600 metrů.

Současná půdotvorba je spojena s vývojem hnědých kyselých půd na žulových píscích. Tyto půdy jsou z hlediska zemědělství chudé a mají následující vlastnosti:

— hlinito-jílovito-písčitá struktura

— kyselá, pH: 4 až 5

— významný chemický nedostatek kyseliny fosforečné a kationtů

— vysoká výměnná kapacita na povrchu 20 mg/100 g, která se rychle snižuje s rostoucí hloubkou a klesá na několik miliekvivalentů v písčitém podloží

— zásoba vody větší než 1 mm vody na cm půdy.

Vysočina Morvan má „dlouhou a drsnou zimu, pozdní jaro a horké, ale krátké léto“ (Sirugue (2008), *Le Morvan, inventaire cartographique des paysages et du patrimoine naturel* (Morvan, mapování krajiny a přírodního dědictví)). Mezi jednotlivými roky existují značné rozdíly. Srážky jsou vysoké, teploty mírné a často hrozí mráz.

Srážky v Morvanu se mohou meziročně zdvojnásobit. Morvan je první vyvýšenou oblastí, která je schopna blokovat mraky přicházející od pobřeží Atlantiku, a ročně zde spadne v průměru 1 000 mm srážek, které jsou rozloženy do 200 dnů.

Srážky se zvyšují s nadmořskou výškou: v nadmořské výšce 300 až 400 metrů v průměru dosahují 800 mm/rok, ve výšce nad 900 metrů přesahují 1 600 mm/rok. Výrazné je také jejich sezónní rozložení, kdy od března do října nastává sušší období a od listopadu do února období vlhčí.

Průměrné teploty jsou mírné, což je dáno mořskými vlivy. V zimě se pohybují od -2 °C do +4 °C a v létě od +10 °C do +25 °C. Tyto průměry však zakrývají široké teplotní rozpětí, které někdy přesahuje 20 °C za jediný den. Mrazy jsou někdy intenzivní a velmi časté, v průměru 100 mrazových dnů za rok. V srpnu nejsou na dně údolí neobvyklé teploty mírně pod bodem mrazu.

Lidské faktory

Myšlenka „vánočního stromku“ historicky pochází z protestantské kultury, zejména z Německa a Skandinávie, kde byla rozšířena již v 16. století. Ve Francii se tato tradice rozvinula po druhé světové válce a německé okupaci, zejména v Paříži. Díky úzkému obchodnímu spojení s hlavním městem prostřednictvím říční dopravy Morvan těžil z této nové poptávky v době, kdy se stromy pěstovaly v jinak pro zemědělství obtížném období. Smrky z vykácených lesů se posílaly na pařížský trh.

Poptávka rychle rostla a stromy z vykácených lesů přestávaly stačit. V té době začalo pěstování vánočního stromku, jak ho známe dnes, a rychle se rozvíjelo. Stále více majitelů lesních pozemků využívalo této příležitosti, ať už jako doplněk k jiným zdrojům příjmů, nebo jako svou hlavní činnost. Zemědělci v Morvanu také diverzifikovali svou činnost a pěstovali vánoční stromky na svých nejnáročnějších zemědělských pozemcích, které byly vhodné pro pěstování vánočních stromků.

V průběhu někdy až pěti generací pěstitelů se postupně zdokonalovaly techniky pěstování. Postupně bylo nashromážděno a předáváno skutečné know-how. Všechny fáze produkce vánočních stromků, počínaje výsadbou, probíhají v Morvanu. Některé školky se také specializují na produkci mladých rostlin, ačkoli doposud není možné, aby byli pěstitelé v této oblasti zcela samostatní. Vzniklo celé odvětví a na produkci vánočních stromků je založeno mnoho podniků, např. výrobci dřevěných stojanů, dodavatelé vstupů, strojů atd.

Specifičnost produktu

Strom „Sapin de Noël du Morvan“ se vyznačuje:

— vyváženým a symetrickým postojem s jedním rovným kmenem,

— pravidelnými a hustými větvemi s rovným a proporcionálním tvarem kmene,

— jednotnou barvou celého stromu: sytě zelenou pro smrky a jedle kavkazské a modrozelenou pro jedle vznešené,

— dobrou čerstvostí a zachováním jehličí po kácení.

Příčinná souvislost

Zeměpisná poloha morvanských kopců s půdou a klimatem poskytuje stromům ideální růstové podmínky. Na tomto žulovém masivu v Burgundsku pěstují pěstitelé vánoční stromky již téměř sto let. Jejich know-how v kombinaci se zeměpisnou polohou umožňuje produkci vysoce kvalitních stromů. Know-how výrobců se odráží v prořezávání stromů po celou dobu jejich života: odstraňování rozdvojeného kmene, prořezávání u základny, zvyšování hustoty bočním řezem stromů nebo dokonce odstraňování výhonků. Výběr stromů podle individuálního vzhledu je také dílem zkušeného oka pěstitele.

Vzhledem k poloze v regionálním přírodním parku Morvan je pro producenty důležitá také šetrnost k životnímu prostředí. V zájmu ochrany ekosystému Morvanu, zejména půdy, je zakázáno vysazovat stromy v půdních blocích. To má zabránit odebírání půdy z Morvanu a její ochuzování. K produkci stromků v květináčích se používá kompost. Toto zeměpisné prostředí je navíc příznivé pro pěstování velmi velkých stromů. Související poznatky se rozvinuly v oblasti hospodaření se stromy, což vedlo k zakládání ploch pro pěstování velmi velkých stromů. V průběhu let a kácení vybírají producenti stromy, které budou velmi velké.

Kvůli poměrně chudé půdě rostou stromy středně rychle. Vzniklé stromy jsou konzistentní, s přesleny těsně od sebe. Hustotu lze zvýšit vhodnými technikami prořezávání. Kvalita stromů „Sapin de Noël du Morvan“ je dána zejména jejich odolností.

Odolnost proti mrazu je aklimatizační mechanismus způsobený zkracováním dnů a poklesem podzimních teplot pod 5 °C. To se zintenzivňuje, když teploty klesají těsně pod bod mrazu. Tento fenomén velmi těží z drsných klimatických podmínek typických pro Morvan.

Tyto podmínky způsobují, že stromy přecházejí do klidového stavu ve velmi raném stádiu před kácením. Tento klidový režim má obzvláště příznivý vliv na udržení jehličí a zachování barvy v průběhu času. Pozdní kácení nebo vytrhávání stromů rovněž umožňuje udržet tuto čerstvost.

Dnes je Morvan s 1 500 hektary plantáží největší pěstitelskou oblastí ve Francii. Přibližně 100 výrobců, kteří si díky spojení svých zdrojů vytvořili pozoruhodné know-how a jedinečnou synergii, každoročně vyprodukuje přibližně 1,2 milionu vánočních stromků.

Z ekonomického hlediska je tato činnost pro tuto znevýhodněnou venkovskou oblast zásadní. Výstava stromů Sapin Expo se koná každé čtyři roky v červnu v Saulieu. Nyní je to nepřehlédnutelné setkání pro všechny odborníky z odvětví vánočních stromků z Morvanu i mimo něj.

Strom „Sapin de Noël du Morvan“ se stal silným symbolem regionu. Stromy „Sapin de Noël du Morvan“ zdobí nejprestižnější pařížská místa, jako je Senát a Pařížská opera. Francouzské sdružení přírodních vánočních stromků (AFSNN) již mnoho let věnuje jedli kavkazskou na výzdobu hlavního nádvoří Elysejského paláce, kde je hrdým vyslancem Morvanu.

Odkaz na zveřejnění specifikace produktu se zeměpisným označením:

https://extranet.inao.gouv.fr/fichier/CDCSapinNoelMorvan-250702.pdf